

Aranyi Péter¹: Az on-line felhasználási folyamat szereplőinek felelősségi kérdéseiről

Debreceni Jogi Műhely, 2007. évi (IV. évfolyam) 1. szám (2007. január)

1. Bevezetés

A végtelenségig lehet ismételtetni az internettel kapcsolatban sokszor felmerülő, elcsépelet frázisokat, hogy a „digitális tér” mennyire átláthatatlan, határtalan, anoním, dematerializált és ebből kifolyólag nehezen szabályozható. Persze rendre napvilágot látnak olyan elméletek, melyek szerint az internetes környezet semmiben sem különbözik a hétköznapi környezettől, a „cyberspace” képzete csak illúzió – jogi szempontból legalábbis, és korlátlan szabadságról gyakorlatilag nem is beszélhetünk.² Mégis többen vannak azok, akik tanulmányaikban, szakmai előadásaikban arra hívják fel a figyelmet, hogy az internet joga sajátosan értelmezendő, meg kell teremteni e terület számára is a minden igényt kielégítő szabályozást. Magam részéről osztom olyan szaktekintélyek témával kapcsolatos vélekedését, mint Gyenge Anikó, Szinger András, vagy éppen Bayer Judit, miszerint az internet felszínre törése óta a legkevésbé sem arról ismeretes, hogy az állampolgárok fokozottan ügyelnének a jogkövető magatartásra, ez hatványozottan érvényesül a szerzői jogi tartalmakkal kapcsolatban. Olyan korlátlan mennyiségben lelhető fel jogsértő tartalom, és olyan nehéz rátalálni a jogsértő személyére, hogy mindez határozott fellépést tesz indokolttá, valamint ennek eszközeként a visszatartó erő szerepét betöltő megfelelő jogi szabályozás megteremtését. Az eddig sem egyszerű helyzetet csak tovább bonyolítja, hogy digitális környezetben – mivel nem állapítható meg egyértelműen a felelős személye – egyenként kell vizsgálni az internetes felhasználási folyamat minden szereplőjének felelősségét.

Először is meg kell említeni, hogy kik azok a szereplők, akiknek a felelőssége alaposabb vizsgálatra szorul:

- a.) tartalomszolgáltató (content provider – CP)
- b.) hozzáférés-szolgáltató (access provider)
- c.) internetszolgáltató (internet service provider – ISP)

Természetesen a felhasználási folyamat részese maga a tartalom jogosultja is, értelemszerűen őt nem terheli felelősség, ezért annak külön vizsgálatától eltekinthetünk.

Legegyszerűbb a kérdés megválaszolása a hozzáférés-szolgáltatók esetében. Ők ugyanis nem (pontosabban csak nagyon korlátozott körben) vonhatók felelősségre az internetes jogsértések elkövetése esetén, mert tevékenységük kimerül a távközlési kapcsolatot és a rendszer működését szolgáló hardware hálózatot biztosításában. Az információ továbbításában nem vesznek részt, nem választják ki a címzettet, vagy változtatják meg a tartalmat.

Jóval több problémát vet fel a tartalomszolgáltatók (továbbiakban CP), és az internet szolgáltatók (továbbiakban ISP) felelősségének kérdése. A kérdés tisztázásában segítségünkre van több jogszabály is. Így mindenekelőtt e területet elsőként szabályozó Digital Millennium Copyright Act,³ amely az amerikai szerzői jogi törvénynek⁴ digitális tartalmakkal kapcsolatos legfontosabb szabályokat tartalmazó módosítása. Az Európai Unió szabályozás kapcsán kell megemlíteni a 2000/31/EK irányelvet,⁵ valamint ennek hazai megfelelőjét, a 2001. évi CVIII. törvényt.⁶ Vizsgálódásomat főleg a magyar jogszabály tükrében végzem, ahol szükséges ismertetve az irányelv és a DMCA vonatkozó részeit (elsősorban az eltérésekre fókuszálva). A felelősségi rendszer áttekintését a szereplők pontos törvényi meghatározásával célszerű kezdeni, majd felelősségük feltételeinek ismertetésére kerül sor, végül részletesen bemutatásra kerülnek az értesítési és eltávolítási eljárás hazai és amerikai szabályai, kitérve a hazai szabályozás kialakulására, változásaira.

2. A szereplők

A 2001. évi CVIII. törvény szerint felelőssége a következő szereplőknek merülhet fel:

- a.) *igénybe vevő*: az a természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, aki/amely információs társadalommal összefüggő szolgáltatást⁷ vesz igénybe;
- b.) *szolgáltató*: az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó természetes, illetve jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet
- c.) *közvetítő szolgáltató*, aki lehet:
 - i. *egyszerű adatátvitelt és hozzáférést biztosító szolgáltató*, amely az igénybe vevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja, vagy a távközlő hálózathoz hozzáférést biztosít
 - ii. *gyorsítótárolást végző szolgáltató*, amely az igénybe vevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja, és az

alapvetően a más igénybe vevők kezdeményezésére történő információtovábbítás hatékonyabbá tételét szolgálja

iii. *tárhelyszolgáltató*, amely az igénybe vevő által biztosított információt tárolja

iv. *keresőszolgáltatást biztosító szolgáltató*, amely információk megtalálását elősegítő segédeszközöket biztosít az igénybe vevő számára

A törvény a közvetítő szolgáltatókat összefoglalóan szolgáltatónak (ISP), míg az értelmező rendelkezések között szolgáltatóként/igénybe vevőként feltüntetett tulajdonképpeni tartalomszolgáltatót (CP) érintett igénybe vevőnek nevezi az eljárás alkalmazásában, kissé kuszává téve ezzel az érintettek meghatározását. Tehát az igénybe vevő egyszerre lehet szolgáltató, ha mint pl. magánszemély igénybe veszi az ISP által biztosított tárhelyszolgáltatást, és ott valamilyen (adott esetben jogsértő) tartalmat helyez el, ezáltal pedig tartalomszolgáltatóvá válik.

Jogsértés esetén a szereplők tehát:

- a jogosult
- a jogsértő tartalmat szolgáltató érintett igénybe vevő (CP)
- a közvetítő szolgáltató (ISP)
- adott esetben a bíróság

Az irányelv megfogalmazásában, közvetítő szolgáltatóként szerepel:⁸

- a.) az egyszerű továbbítást végző szolgáltató („mere conduit”)
- b.) a gyorsítótárólóban történő rögzítést végző szolgáltató („caching”)
- c.) tárhelyszolgáltató

nem szerepelnek viszont a keresőszolgáltatást nyújtó ISP-k.

A DMCA-ban szabályozott notice-and-take-down eljárás szereplői eltérően az európai szabályoktól:⁹

- a.) ISP
- b.) provider's agent
- c.) subscriber (előfizető, a CP megfelelője)

d.) jogosult

e.) bíróság

3. A szolgáltató és a közvetítő szolgáltató felelőssége

Egyik legfontosabb feladat a CP és ISP felelősségének elhatárolása. Tartalomszolgáltató lehet bármely személy, szervezet, amely/amelyek meghatározzák egy honlap tartalmát, szerkesztik, frissítik. Ez lehet pl. egy zenekar bemutatkozó honlapja, vagy egy vállalat szolgáltatásait áttekintő weblap. Szerzői jogi értelemben felhasználónak minősülnek, amennyiben nem saját szerzői művet tesznek lehívásra hozzáférhetővé, illetve a tárolás már önmagában engedélyköteles többszörözésnek minősül. A tartalomszolgáltató személye sok esetben titokban marad, és itt jelennek meg az ISP-k. Az internetszolgáltató nem kérdez, nem azonosít, hanem ingyenesen (vagy bizonyos esetekben ellenszolgáltatás fejében) tárhelyet biztosít, tartalmat tárol, de felhasználási cselekményt közvetlenül nem végez, azonban a puszta adattovábbítást meghaladja tevékenysége. Az engedély nélkül közzétett és ingyenesen megszerzhető tartalmak vonzzák a látogatókat, érthető tehát, hogy az internetszolgáltató nem vizsgálja különösebben a tartalmat felhelyező kilétét. Ha viszont fény derül a jogsértésre, a CP személye ritkán, míg az ISP azonnal beazonosítható. Ilyen esetekben fontos tudnia a jogosultnak, hogy kit terhel a felelősség, kivel szemben léphet fel. Ezt kívánja biztosítani a hazai szabályozás is, azzal, hogy rögzíti a szolgáltatók és közvetítő szolgáltatók felelősségét.

A 2001. évi CVIII. törvény által rögzített felelősség megállapítási szabályok teljes mértékben megfelelnek az irányelv kívánalmainak, amely előírja, hogy a szolgáltatót (ISP) ne terhelje felelősség :

- a továbbított információért
- az információ automatikus, közbenső és átmeneti tárolásáért, amennyiben ez azzal a kizárólagos céllal történik, hogy az információ későbbi továbbítását a szolgáltatás más igénybe vevői számára azok kérésére hatékonyabbá tegye
- szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt információért

feltéve, hogy megfelel az irányelvben részletesen felsorolt feltételeknek, melyeket átvett a magyar törvény szövege is (ezek később kerülnek ismertetésre). Az irányelv hangsúlyozza, hogy ezek a követelmények nem érintik a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok

azonjogkörét, hogy a tagállamok jogrendszereivel összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére, vagy megelőzésére kötelezzék, nem érinti továbbá a tagállamoknak azon lehetőségét sem, hogy eljárásokat alakítsanak ki az információ eltávolításának vagy a hozzáférés megszüntetésének szabályozására.¹⁰

A szolgáltató felel az általa rendelkezésre bocsátott, jogszabályba ütköző tartalmú információval okozott jogsérelemért, illetve kárért. A törvény ezen rendelkezése különösebb magyarázatra nem szorul. A jogsértő tartalmat szolgáltató féllal szemben minden további nélkül alkalmazhatóak a szerzői jogi törvényben meghatározott szankciók.

Sokkal érdekesebb a közvetítő szolgáltatók felelősség alóli mentesülése, ugyanis nem felelnek a más által rendelkezésre bocsátott, a közvetítő szolgáltató által nyújtott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatással továbbított, tárolt vagy hozzáférhetővé tett, jogszabályba ütköző tartalmú információval harmadik személynek okozott jogsérelemért, illetve kárért, amennyiben eleget tesz a törvény további szakaszaiban¹¹ meghatározott feltételeknek, és úgy jár el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Ez a rendelkezés azonban csak az egyszerű adatátvitelt végző szolgáltatókra vonatkozik, a további három közvetítő szolgáltató vonatkozásában a törvény az említetteken felül megköveteli még, hogy lefolytassák a 13. §-ban rögzített értesítési és eltávolítási eljárást. Fontos még megemlíteni, hogy a közvetítő szolgáltató nem köteles ellenőrizni az általa csak továbbított, tárolt, hozzáférhetővé tett információ tartalmát, továbbá nem köteles olyan tényeket vagy körülményeket keresni, amelyek jogellenes tevékenység folytatására utalnak, ezáltal is csökkentve saját felelősségének szintjét.

Ezt követően a törvény minden egyes közvetítő szolgáltató vonatkozásában rögzíti a kimentési feltételeket:¹²

a,) egyszerű adatátvitelt biztosító szolgáltató mentesül az okozott kár megtérítése alól, ha:

- nem a szolgáltató kezdeményezi az információ továbbítását
- nem a szolgáltató választja meg a továbbítás címzettjét
- a továbbított információt nem a szolgáltató választja ki, illetve azt nem változtatja meg.

b.) a gyorsítótárolást végző szolgáltató mentesül az okozott kár megtérítése alól, ha:

- a szolgáltató nem változtatja meg az információt
 - a tárolt információhoz való hozzáférés megfelel az információ hozzáférésevel kapcsolatban támasztott feltételeknek
 - a közbenső tárolóban az információ frissítése megfelel a széleskörűen elismert és alkalmazott információfrissítési gyakorlatnak
 - a közbenső tárolás nem zavarja meg az információ felhasználásával kapcsolatos adatok kinyerésére szolgáló, széleskörűen elismert és alkalmazott technológia jogszerű használatát
 - a szolgáltató haladéktalanul eltávolítja az általa tárolt információt, vagy nem biztosítja az ahhoz való hozzáférést, amint tudomást szerzett arról, hogy az információt az adatátvitel eredeti kiindulási pontján a hálózatról eltávolították, vagy az ahhoz való hozzáférés biztosítását megszüntették, illetve, hogy a bíróság vagy más hatóság az eltávolítást vagy a hozzáférés megtiltását elrendelte.
- c.) a tárhelyszolgáltató mentesül az okozott kár megtérítése alól, ha:
- nincs tudomása az információval kapcsolatos jogellenes magatartásról, vagy arról, hogy az információ bárkinek a jogát vagy jogos érdekét sérti
 - amint tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról, vagy a hozzáférést nem biztosítja.
- d.) a keresőszolgáltatást nyújtó szolgáltató az előző esetben ismertetett feltételek teljesülése esetén mentesül az okozott kár megtérítése alól.

4. Az értesítési és eltávolítási eljárás előzményei

4.1. A notice and take down procedure és a „4R” eljárás

Mint szinte minden újdonság, az internet is az Amerikai Egyesült Államokból kiindulva kezdte el meghódítani a világot. Sokan hamar felismerték, hogy az eredetileg kutatási, egyetemek közötti kapcsolattartási célokat szolgáló hálózat, hatalmas lehetőségeket rejt magában. Meg is indult a kilencvenes évek második felétől az „aranyásás”¹³. Voltak sokan akik, nem érték be azzal, amijük volt, tovább folytatták az ásást, idővel ingoványos

területekre érve. Habár mindenki jól tudta, hogy mit nem szabad, mégis sokan megtévedtek, mert a kísértés erős volt, a visszatartó erő ellenben kicsi. Ezt a folyamatot kétségkívül nem nézte jó szemmel sem az államapparátus, de főleg nem a tartalompiac érdekeltjei. Dollármilliókban mérhető veszteség rémképe lebegett a multinacionális nagyvállalatok szeme előtt, az alkotók, pedig attól tartottak, hogy hiába várják az őket a felhasználásért megillető díjakat.

1998 volt a fordulat éve, amikor megjelent az amerikai szerzői jogi törvény digitális tartalmakkal kapcsolatos új szabályokat tartalmazó jelentős módosítása, a Digital Millennium Copyright Act. A törvény megjelenése után kapott pozitív és negatív kritikát egyaránt, Dr. Muraközi Gergely szavait idézve: „A törvényt a gyors megszületés mellett a nagy aprólékosság jellemzi, sok helyen elengedhetetlen a komoly informatikai szakismeret a szöveg megértéséhez. A rendelkezések szinte a fájdalomküszöbön pontosan fogalmazottak, minden lehetséges és a törvényalkotó által elképzelhetőnek tartott helyzetre külön szabály vonatkozik. Hogy mennyire alkalmas egy ilyen merev törvény egy olyan mozgékony jelenség, mint az Internet szabályozására, azt mindenki maga döntse el.”¹⁴ Hasonló véleményt fogalmaz meg Faludi Gábor is: „(a törvény) technikai részletekbe mélyed, szinte már kazuisztikus. A szabálycsoport a jogtulajdonosok és az Internet szolgáltatók gazdasági-műszaki kompromisszumának eredménye.”¹⁵ A fenti idézetek is jól mutatják, sokan sokfelét gondolnak a törvényről. Véleményem szerint a törvény jó. Jó mert még az aprólékos szabályozás is jobb a teljes fejetlenségénél, főleg egy olyan államban, ahol esetjogon alapul az ítélkezés. Gondoljunk csak bele, totális káoszhoz vezetne, ha minden bíró másképp értelmezne egy-egy informatikai fogalmat. A törvény egyik legmarkánsabb elemét képezik az 512. szakaszban rögzített felelősségi szabályok, de mindenekeelőtt az értesítési és eltávolítási eljárásra vonatkozó szabályok, vagy ahogy angolul hívják, notice and take down procedure, amely hazánknak és több európai országnak is iránymutatásul szolgált a szabályozás megalkotásakor. Az eljárás több pontban is különbözik az általunk alkalmazottól, de lényeges kérdésekben megegyezik, ezért most csak röviden vázolom a procedúrát, bővebben a magyar szabályoknál lesz róla szó.

Az amerikai törvény 512. szakasz (c) (2) bekezdése szerint a szerzői jogi jogosult a szolgáltató képviselőjét (*provider's agent*) egy írásos dokumentummal értesíti (*notifies*), melyben megjelöli:

- a jogsértéssel érintett művet

- a jogsértőnek állított tartalmat, valamint annak helyét
- jóhiszemű állítását arra vonatkozólag, hogy a felhasználás jogellenes
- és eskü alatti ígéretet arra, hogy az értesítésben (*notice*) megadott adatok megfelelnek a valóságnak.

Az internetszolgáltató köteles azonnal eltávolítani a tartalmat különben felelnie kell az immár nem jóhiszeműen szolgáltatott tartalomért. Ezzel párhuzamosan köteles tájékoztatni az előfizetőt (*subscriber*), aki a magyar szabályok szerinti tartalomszolgáltatónak felel meg. Majd ennek kifogására (*counter-notification*) tíz – tizennégy munkanapon belül visszateszi a tartalmat.

A kifogásnak tartalmaznia kell:

- a tartalomszolgáltató (*subscriber*) nevét,
- címét, telefonszámát
- azt, hogy aláveti magát a felajánlott (rendszerint valamely amerikai) bíróság joghatóságának.

A tartalom visszakerülését a jogosult csak úgy tudja megakadályozni ha az előírt tíz napon belül bírósághoz fordul!

Az amerikai eljárással szemben két komolyabb ellenvetés támasztható:¹⁶

- a szerzői jogi jogosult anélkül, hogy bírósághoz fordulna, nehezen tudja elérni a sérelmesnek vélt tartalom eltávolítását, ezzel tulajdonképpen feleslegessé téve az eljárás első szakaszát
- az ISP kiszolgáltató helyzetbe kerül, hiszen ahhoz, hogy mentesüljön felelősség alól, minden további nélkül el kell távolítania az interneten akár jogszerűen levő tartalmat is.

Röviden meg kell még említeni egy másik – szintén angolszász jogterületen – a brit joggyakorlatban meghonosodott, alapvetően az emberi méltóság és személyiségi jogok védelmére kifejlesztett eljárást (szemben a notice and take down procedure-ral, amely kizárólag szerzői jogsértések esetén alkalmazható). Az eljárás a rightholder-report-remove-respond szavak kezdőbetűi alapján a „4R” eljárás nevet kapta. Lényege, hogy a jogsértést valószínűsítő jogosult (rightholder) megkeresi (report) az ISP-t, aki eltávolítja a vitatott tartalmat (remove), azonban erről nem köteles a tartalomszolgáltatót értesíteni. A tartalom

visszahelyezéséről csak akkor lehet szó, ha a tartalomszolgáltató maga észleli az eltávolítást és ezt követően kifogással él a szolgáltatónál (respond) – ezzel azonosítva önmagát. Innen a szolgáltatónak nincs szerepe, mivel az egymás számára azonosíthatóvá vált jogosult és a tartalomszolgáltató maguk rendezhetik a vitát, vagy bírósághoz fordulhatnak, majd az ISP csak a megegyezés, illetve a jogerős bírósági döntés után teszi/teheti vissza (replace) a vitatott tartalmat.

5.4.2. A hazai előzmények

Mivel a vonatkozó uniós irányelv¹⁷ – jogi jellegéből fakadóan – csak az elérendő célok tekintetében fogalmazza meg kívánalmait, és pontos, részletszabályokat nem közöl az eljárásról, azok kidolgozását a tagállamok feladatának tekinti, a hazai szabályozás az amerikai modellt vette alapul. Fontos megjegyezni, hogy elsőként az ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület döntött úgy, hogy szerződéses keretek között saját gyakorlatában próbálja meg alkalmazni az eljárást, még jóval a jelenleg is hatályos szabályokat tartalmazó 2001. évi CVIII. törvény elkészülte előtt. Az ARTISJUS 2001. január 1.-től érvényes éves jogdíjközleményében közölte "A nyilvánosság számára lehívásra ("on demand") hozzáférhetővé tétel közös szabályai" fejezetében a hozzáférést biztosító szolgáltatók felelősségének korlátozására vonatkozó szabályok között az eljárás első magyar változatát. Talán nem is meglepő módon ez a megoldás heves vitát váltott ki szakmai berkekben, ennek remek példája Dr. Muraközi Gergely és Dr. Szinger András vitája a jogifórum.hu című szakmai weboldalon.¹⁸

Az eljárás részleteinek ismertetésére nem térnek ki, lényeges vonásaiban megegyezik a jelenlegi megoldással. Az ARTISJUS 2002. évi Díjközleménye teljes egészében megtartotta az eljárást, csupán néhány ponton változtatott rajta.

Érdemes még megemlíteni a később 2001. évi CVIII. szám alatt hatályba lépett törvény javaslatát, mivel jelentős mértékben különbözött a később elfogadott változattól.¹⁹

4.3. Hatályos szabályok

Az értesítési és eltávolítási eljárással kapcsolatos szabályokat a 2001. évi CVIII. törvény 13. §-a tartalmazza.

1.) Első lépésben a jogosult, akinek a szerzői jogi törvény által védett szerzői művén, előadásán, hangfelvételén, műsorán, audiovizuális művén, adatbázisán fennálló jogát²⁰ a szolgáltató által hozzáférhetővé tett információ²¹ sérti, teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt értesítésével felhívhatja – a kizárólag adatátvitelt és hozzáférést biztosító kivétellel – a közvetítő szolgáltatókat a sértő tartalmú információ eltávolítására. Tehát az amerikai modelltől eltérően a jogosult közvetlenül az ISP-hez fordulhat, ha jogsértést vél felfedezni. Az értesítésnek tartalmaznia kell:

- a.) a sérelem tárgyát és a jogsértést valószínűsítő tények megjelölését;
- b.) a jogsértő tartalmú információ azonosításához szükséges adatokat;
- c.) a jogosult nevét, lakcímét, illetve székhelyét, telefonszámát, valamint elektronikus levelezési címét.

2.) Az értesítés átvételétől számított 12 órán belül a szolgáltató köteles intézkedni az értesítésben megjelölt információhoz való hozzáférés nem biztosítása vagy az információ eltávolítása iránt, és feltüntetni, hogy az eltávolításra mely jogosult értesítése alapján és milyen okból került sor. Az ISP egyidejűleg az érintett igénybe vevőt 3 munkanapon belül írásban tájékoztatja. Bírósági vagy hatósági elrendelést kivéve az ISP-nek meg kell tagadnia az információ eltávolítását, ha ugyanazon információ tekintetében, ugyanazon jogosult értesítése alapján a fentiek szerint már egyszer eljár.

3.) Természetesen az érintett igénybe vevőnek is meg kell adni a jogot, hogy védekezhessen, ezért az ISP írásos tájékoztatójának átvételétől számított 8 napon belül teljes bizonyító erejű magánokiratban vagy közokiratban a szolgáltatónál kifogással élhet az érintett információ eltávolításával szemben. Ennek tartalmaznia kell:

- a.) az eltávolított, illetőleg hozzáférhetővé tett információ azonosítását, ideértve azt a hálózati címet, ahol az korábban hozzáférhető volt, továbbá az érintett igénybe vevőt azonosító törvényben meghatározott adatokat
- b.) indokolt nyilatkozatot arról, hogy az igénybe vevő által biztosított információ nem sérti a jogosultnak az értesítésében megjelölt jogát

4.) A szolgáltató, amint a kifogást kézhez vette, haladéktalanul köteles az érintett információt újra hozzáférhetővé tenni, és erről a jogosultat – a kifogás megküldésével – értesíteni. Az alól kivételt képez, ha az eltávolítást vagy a hozzáférés megtiltását bíróság

vagy hatóság rendelte el. Ha viszont az érintett igénybe vevő a jogsértést elismeri vagy kézhezvételtől számított 8 napon belül nem terjeszt elő kifogást, vagy az nem tartalmazza a előírt adatokat, és nyilatkozatot, a szolgáltató az információhoz való hozzáférés nem biztosítását, illetve az információ eltávolítását köteles hatályában fenntartani.

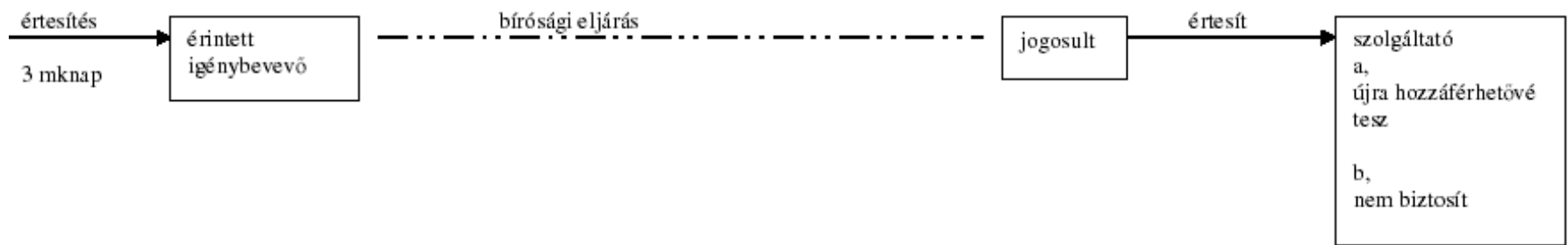
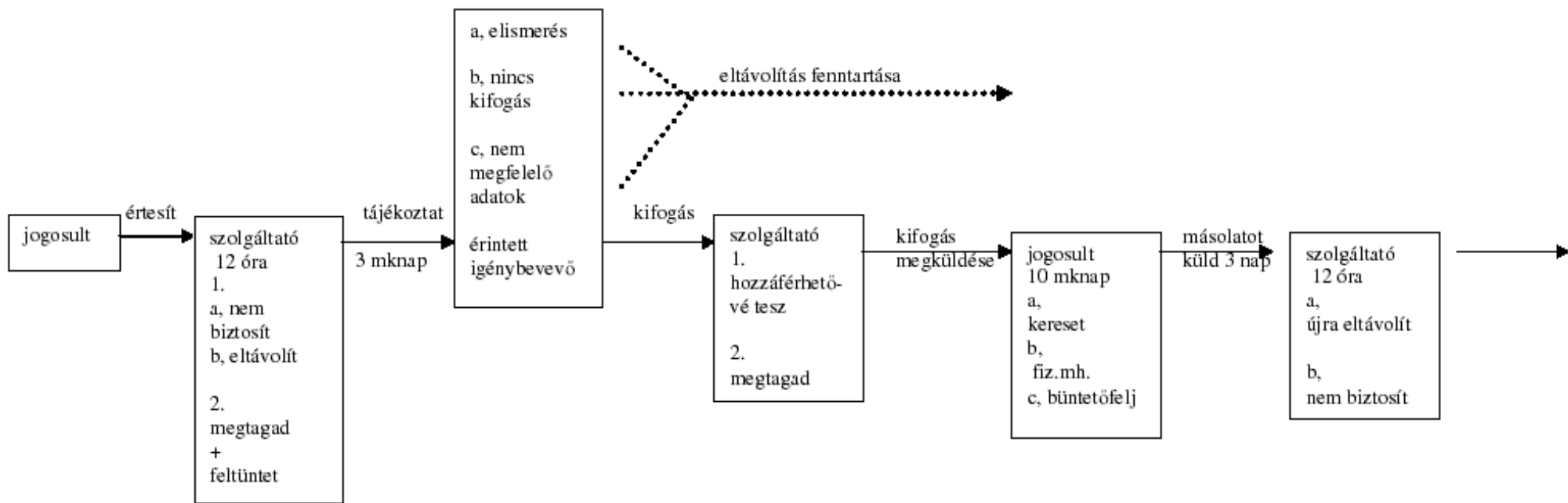
5.) A jogosult a kifogást is tartalmazó értesítés átvételétől számított 10 munkanapon belül a következő lehetőségekkel élhet:

- a.) ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is tartalmazó keresetet nyújt be
- b.) fizetési meghagyás iránti kérelmet nyújt be
- c.) büntetőfeljelentést tesz

6.) A szolgáltató a bíróság erre vonatkozó, ideiglenes intézkedést elrendelő határozatának kézhezvételétől számított 12 órán belül a hozzáférést ismételten nem biztosítja, illetve az információt ismételten eltávolítja. A szolgáltató az intézkedés megtételétől számított 1 munkanapon belül értesíteni köteles az érintett igénybe vevőt az intézkedéséről, melyhez csatolja a bírósági határozat másolatát.

7.) A jogosult köteles az eljárásban hozott jogerős érdemi határozatokról - ideértve az ideiglenes intézkedés elrendelését vagy a kérelem elutasítását is - a szolgáltatót haladéktalanul értesíteni. A szolgáltató, pedig köteles az ebben foglaltaknak haladéktalanul eleget tenni. A szolgáltató nem felelős az érintett információ eltávolításának vagy az ahhoz való hozzáférés nem biztosításának eredményes végrehajtásáért, amennyiben az eltávolítás vagy a hozzáférés nem biztosítása során a törvényi előírásoknak megfelelően és jóhiszeműen járt el. Lehetőség van arra, hogy a felek egyező akarattal szerződést kössenek az eljárás alkalmazásának egyes kérdéseiről, azonban a törvénytől nem térhetnek el, de a törvényben nem rendezett kérdésekben megállapodhatnak.

Az eljárást legjobban a következő ábrával lehet szemléltetni,²² melynek alapján elmondható, hogy a magyar szabályozás minden tekintetben megfelel a jog és a technika fejlődése által diktált kívánalmaknak, és megkülönböztetéstől mentesen biztosít hatékony jogvédelmet a feleknek

¹ A Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának IV. évfolyamos nappali tagozatos hallgatója, a Polgári Jogi Tanszék demonstrátora, a Debreceni Egyetem Tehetséggyógyító Programjának hallgatója (konzulense: dr. Kiss Tibor, egyetemi tanársegéd).

² Muraközi Gergely Tiszta Amerika c., a jogiforum.hu weboldalon megjelent tanulmányában azt feltételezi, hogy szabályozatlan terület a generálklauzulákon nyugvó jogrendszerekben nincs, kis agytornával mindent vissza lehet vezetni az alapelvekig. Ez talán így meg is állja a helyét, de a „digitális jog” olyan problémákat is fel tud vetni, melyekkel a gyakorlat még nem találkozott, ezért célszerű inkább hatásos jogi védelmet megteremteni, mintsem a meglévő szabályokat ráerőszakolni egy merőben új területre.

³ Pub. L. Nold. 105-304, 112 Stat. 2860 (Oct. 28, 1998.).

⁴ Copyright Law of the United States, Title 17 US Code (1976).

⁵ A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”)

⁶ Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről.

⁷ A 2001. évi CVIII. törvény 2. § f, pontja szerint elektronikus úton, távollevők részére, rendszerint ellenszolgáltatás fejében nyújtott szolgáltatás, amelyhez a szolgáltatás igénybe vevője egyedileg fér hozzá.

⁸ 2000/31/EK irányelv, 4. szakasz 12., 13., 14. cikk

⁹ Copyright Law of the United States of America and Related Laws contained in Title 17 of the United States Code, 512. szakasz (c) (2) bekezdés.

¹⁰ Ezalatt konkrétan a magyar törvényben szabályozott értesítési és eltávolítási eljárás értendő.

¹¹ 2001. évi CVIII. törvény 8.-11. §

¹² 2001. évi CVIII. törvény 8-11. §

¹³ Angol könyv.

¹⁴ Muraközi Gergely: Tiszta Amerika című, jogiforum.hu weboldalon megjelent tanulmányából:

<http://www.jogiforum.hu/publikaciok/23>

¹⁵ Faludi Gábor: Az elektronikus kereskedelem aktuális kérdései

<http://www.ajk.elte.hu/index.asp?URL=http://www.ajk.elte.hu/TudomanyosProfil/hallgatokevekenysege/tdk/pjevkonyv2001/FaludiGabor.html>

¹⁶ Jane Ginsburg: Copyright Legislation for the ”Digital Millennium”. In: Columbia – VLA Journal of Law and Arts Vol. 23. Nr. 2. Spring 1999. 137-179. old.

¹⁷ 31/2000/EK irányelv Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi kérdéseiről.

¹⁸ Szinger András: Észrevételek Muraközi Gergely "Tiszta Amerika" c. cikkével kapcsolatban,

<http://www.jogiforum.hu/publikaciok/48>

¹⁹ A témával kapcsolatban bővebb információ található Dr. Gyenge Anikó: Interneten elkövetett szerzői jogi jogsértések elleni védelem és az értesítési - eltávolítási eljárás című dolgozatában http://www.freeweb.hu/ijc/notice_and_take_down-pdf.

²⁰ Továbbá a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló törvényben meghatározott, a védjegyoltalomból eredő kizárólagos jogát.

²¹ Jelen törvény alkalmazásában információ: bármely, elektronikus úton feldolgozható, tárolható, továbbítható adat, jel, kép tekintet nélkül arra, hogy annak tartalma jogi védelemben részesül-e.

²² Gyenge Anikó és Békés Gergely nyomán A Digital Rights Management szerzői jogi természetéről. In: Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, http://www.hpo.hu/kiadv/ipsz/0602pdf/03_tanulmanygyenge_bekes.pdf.

Felhasznált irodalom:

1. 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról
2. 2001. évi VIII. törvény az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről
3. Copyright Law of the United States of America and Related Laws Contained in Title 17 of the United States Code
4. Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve

-
5. Becker – Buhse – Günnewig – Rump (Editors): Digital Rights Management, Technological, Economic, Legal and Political Aspects, Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg, 2003
 6. Faludi Gábor: Az elektronikus kereskedelem és a szerzői jog egyes összefüggései, A polgári jogi tudományos diákkör évkönyve 2001-2002. tanév, Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
 7. Gyertyánfy Péter: Az alkalmazandó jog kérdése az Internettel kapcsolatos jogvitákban, MIE Közleményei 41/2000
 8. Faludi Gábor: Az Internet szolgáltatók felelőssége. Külföldi tételes jogi megoldások. Példák a bírói gyakorlatból, MIE Közleményei 41/2000
 9. Muraközi Gergely: Tiszta Amerika, avagy a magyar Net ön- és köz- és magán-szabályozása, <http://www.jogiforum.hu/publikaciok/23>
 10. Szinger András: Észrevételek Muraközi Gergely "Tiszta Amerika" c. cikkével kapcsolatban, <http://www.jogiforum.hu/publikaciok/48>
 11. Gyenge Anikó: Interneten elkövetett szerzői jogi jogsértések elleni védelem és az értesítési - eltávolítási eljárás című dolgozatában, http://www.freeweb.hu/ijc/notice_and_take_down-pdf
 12. Faludi Gábor: Liability of Internet Service Providers for Copyright Infringements under the New Hungarian Copyright Act, <http://www.szecskay.hu/publikaciok/fgay007.pdf>